

امام حسنین (ع) صلحه مجبور اولماسی

امام حسن (ع) انسانی کمالدا آتاسی‌نین یادگاری و کرامتلی جَدّک‌نین کامل نمونه‌سی ایدی.

امام حسن (ع) انسانی کمالدا آتاسی‌نین یادگاری و کرامتلی جَدّک‌نین کامل نمونه‌سی ایدی. پیغمبرین (ص) حیانتدا اولدوغو مَدّته قارداشی حسین اینن او حضرتین کناریندا یئر آلیردیلا. بعضاً اونلاری چیکینه آلب اؤبوب اییلردی. پیغمبردن (ص) امام حسن و امام حسین (ع) باره‌سینده بئله بویوردوغو نقل اولوب: «بو ایکسی منیم اوشاقلاریمدیلا، ایستر اوتورسونلار ایستر قیام ائله‌سینلر».

امام حسن (ع) 25 دفعه حَجّه گئتدی. اؤلومدن یاد اولان زمان آغلاردی و قبردن ده سؤز دوشنده آغلاردی. قیامته حساب آیاغیندا اوتوماقدان یاد اولاندا او حضرت ائله آغلاردی کی خالدان گئردی. الله‌دان جَدّتی ایستردی و جهنم اودوندان اونا پناه آپاراردی. دستامار آلب نمازا دوراندا رنگی سارالیپ اندامی لرزه‌به دوشردی. اوچ دفعه اموالینی الله‌اینان بؤلدو.

بعضی کئچمیش و معاصر یازیچیلار تاریخن حقیقتلرینی تحریف ائله‌ییب امام حسنین (ع) معاویه اینن ساواشماق نیتینده اولمادیغینی و فقط اوندان مادّی امتیازلار آلماق ایسته‌دیغینی ادعا ائدیلا. الده اولان تاریخی سندلر بو ادعائین تماماً پالان اولدوغونو اوزه چیخاردیلر. چونکی او حضرتین معاویه اینن ساواشماق نیتی اولماسایدی قوشون پیغیب جنگه حاضراشماسدی. آما بیر طرفدن امامین قوشوندا اولان نئچه تیره‌لیق و آیری طرفدن معاویه‌نین توطئه‌لری جماعتی امام حسنین (ع) اطرافیندان داغیتدی. امامدا مجبوراً جنگدن واز گنجیب معاویه اینن صلح ائله‌ماغا مجبور قالدی. امام حسین ایشی قیام و جنگ اعلامی اینن باشلادی سونرا شرایطین دریندن درک اولونماسی و مصلحتلری نظردا آماغیان مشروط صلحه یئتیشدی.

عهده خیانت ائندن جماعت

عراق و کوفه جماعتی صادق انسانلار دئییلدیلر بلکه وفاسیز و دوندان دونا دؤن جماعت ایدیلر. هر گون بیر آیری پرچمین آلتیندا بیغیشیردیلا و همیشه گون مصلحتلری و قدرته تابع ایدیلر. بونا گؤره کوفه‌نین بعضی قبیله بؤیوکلری امام حسنه (ع) خیانت ائدیپ گیزلینده معاویه‌یه نامه یازیب اونونلا ال بیر اولدوقلارین دئدیلا. و معاویه‌نین اورا گلدیغیندا امام حسنی (ع) توتوب اونا تحویل وئرملک‌رینی سؤز وئردیلا. معاویه‌ده همان نامه‌لری امام حسنه (ع) گؤندردی و دئدی: بوجور انسانلارا اومید باغلایب نئچه جنگه حاضراشیسان؟

خان باشچی

امام حسن (ع) کوفه‌نی معاویه اینن جنگ عزمی اینن ترک ائندده «عبیدالله بن عباس» کی اون ایکی مین نفر قوشونونان قاباقدا گؤندردی و ایکی کؤمگی «قیس بن سعد» و «سعید بن قیس» کی اونون مشاورلری کیمی تعیین ائله‌دی کی هر بیرینه بیر حادّه اور وئرسه او بیر قوشونون باشینا گنچه. امام اونلارا امر ائله‌میشدی معاویه‌نین قوشونو اینن اوزلشن زمان او حضرته خبر وئرسینلر کی امام حسن (ع) اصلی قوشونونان اونلارا ملحق اولسون.

«عبیدالله» امرینده اولان قوشونو آپاریب «مسکن» آدلی بیر یئرده معاویه اینن اوزلشیپ اوردا اوتراق ائله‌دی. چوخ چکمه‌دیکی عبیداللهین معاویه‌دن بیر میلیون درهم آلب سککیز مین نفر قوشونونا اونا قوشولدوغونون خبری امام حسنه (ع) چاتدی. آما قیس بن سعد امام حسنین (ع) امرینه اساساً قوشونون باشچیلیغینی عهده‌سینه آلب هیجانلی سؤزلرینن سربازلارا روحیه وئریب دوشمن قاباغیندا دایاندی.

معاویه‌نین توطئه‌لری

معاویه عبیداللهین آلماسینا اکتفا ائتمه‌ییب امامین قوشونوندا تفرقه سالماق اوچون جاسولارین واسطه‌سی اینن امام حسنین (ع) قوشونو ایچینده قیس ابن سعیدین معاویه اینن باریشدیغی و قیس ابن سعیدین قوشونو ایچینده امام حسنین (ع) معاویه اینن باریشدیغی جار سالدیلا. حتی جماعتین اونلارا ایناندیغی نئچه نفری مدائنده امام حسنین (ع) محضرینه گؤندردی و اونلار امامین چادیریندان چیخاندا جماعتین ایچینده بئله جار سالدیلا: «الله پیغبرین بالاسی الی اینن جنگ اودونو خاموشلادی. حسن ابن علی (ع) معاویه اینن صلح ائله‌ییب جماعتین قانینی تۆکولماقدان ساحلادی!» اونلارا اینانان جماعت تحقیق ائله‌مه‌دن امامین علی‌هینه شورش ائدیپ او حضرتین چادیرینا یوگوردولر و چادیردا اولانلاری تالاماقدان علاوه امام (ع) اؤلدورماق نیتینده اولدولار. سونرا داغیلدیلا.

امام حسن (ع) مدائندن «ساباط» بوللاندی. خوارچین بیر نفری قاباقچادان یول اوستونده کمین قورموشدو و امام آغیر ضربه بئندیردی و حضرت پارالانیب مخصوص اصحابی کؤمگی ایله مدائنه منتقل اولدو. مدائنده او حضرتین یاراسی جَدّک‌لشدی. معاویه بو فرصدن استفاده ائله‌ماغیان جریاندا مسلط اولدو. امامدا نظامی نیرونو الدن وئریب تک قالدیقلا رینا گؤره مجبوراً صلحی قبول ائله‌دی.

جریانلاری بیلندن سونرا گؤرورق کی امامین (ع) صلحدن سونرا چاره‌سی یوخیدی. طبری یازیر: «حسن ابن علی (ع) کؤمکلری‌نین داغلیب و تک قالدیغی زمان صلحه راضی اولدو».